



สภานิติบัญญัติแห่งชาติ



เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สภาความมั่นคงแห่งชาติ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๙
วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

อ.พ. ๒๓/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

**บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคง ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติการกิจใน การจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือ การประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจน การดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคง แห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๒๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

ในพระราชบัญญัตินี้

“ความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า ภาวะที่ประเทศปลอดภัยจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญ สถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

“นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า นโยบาย และแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับ ยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

“ภัยคุกคาม” หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้าง ต่อความมั่นคงแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๒. หมวด ๑ สภาความมั่นคงแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็น ประธานสภา รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นสมาชิก และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นสมาชิกและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗)



๒.๓ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภา โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมสภาโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกิน ๗ คน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในด้านนั้น (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๖ กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจ ตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่สภามอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้ง ตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

๓. หมวด ๒ ความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๑ ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๑.๑ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๑.๒ กำหนดให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของ หน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อย ต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติด้วย (ร่างมาตรา ๑๔)



๓.๑.๓ กำหนดให้เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการ ที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๑.๔ กำหนดให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๖)

๓.๑.๕ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๑๖ เพื่อสนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือประสานงานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๑๗)

๓.๒ ส่วนที่ ๒ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒.๑ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๘)

๓.๒.๒ กำหนดให้ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติ หรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข หรือระงับภัยคุกคามดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๙)

๓.๒.๓ กำหนดให้ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่า การพิจารณาเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๒๐)

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๔. หมวด ๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๔.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๑)

๔.๒ กำหนดให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ (ร่างมาตรา ๒๒)

๕. บทเฉพาะกาล

๕.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๓)

๕.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๔)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

๑. ทำให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จากการกำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ติดตามประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม รวมทั้งมีการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๒. ทำให้ทิศทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนไป เพื่อให้การทำงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติมีความสอดคล้องกับกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงที่กำหนดขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติม

๓. ทำให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม โดยกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้ง ให้ได้รับทราบการประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๕. การกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ซึ่งจะทำให้สามารถได้รับข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อแนวทางแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่เข้าใจสภาพปัญหาอย่างแท้จริง ทำให้สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. การกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ทั้งนี้ เพื่อให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีคลังสมองด้านความมั่นคง เพื่อช่วยพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ช่วยให้ประเทศมีมาตรการรองรับภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้ง มีการรักษาความมั่นคงแห่งชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและปกติสุข

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมษายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิท ภาสุช รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวกณชิตา กิติโยดม นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวอลงกรณ์ ดันเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	
• คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย	- ๑ -
• บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. เรื่องเสร็จที่ ๔๑๖/๒๕๕๙	- ๕ -
• ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.	- ๑๒ -
• สถานการณ์ภัยคุกคามด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	- ๑๔ -
๑.๑ สถานการณ์ทั่วไป	- ๑๕ -
๑.๒ สถานการณ์เฉพาะ	- ๑๖ -
๑.๓ แนวโน้มสถานการณ์	- ๒๐ -
ภาคผนวก	
: พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒	(๑)
: พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗	(๔)
: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๑๕๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	(๖)
: ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๗)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๕)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)



ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติด้านต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติการกิจการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.”

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า ภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญ สถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

“นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า นโยบาย และแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับ ยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

“ภัยคุกคาม” หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้าง ต่อความมั่นคงแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๗. มาตรการรักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ หมวด ๑ สภาความมั่นคงแห่งชาติ

๘.๑.๑ กำหนดให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานสภา รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นสมาชิก และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นสมาชิก และเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภา

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด

ให้เลขาธิการเป็นสมาชิกและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภา สภาอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้ที่ได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นสมาชิกคามวรรคหนึ่งสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

๘.๑.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคงหรือประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



- (๓) พิจารณากำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง
แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ
- (๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ
ความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- (๕) ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์อันเป็นภัยคุกคาม
ต่อความมั่นคงแห่งชาติ
- (๖) กำกับและติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย
ความมั่นคงแห่งชาติ
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น
หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๘.๑.๓ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภา
โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่ง
ข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ
มาชี้แจงด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภาโดยความเห็นชอบ
ของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ
ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

๘.๑.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการ
พิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่
การประชุมสภาโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา
ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมสภา
โดยอนุโลม

๘.๑.๕ กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษา
ของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกิน ๗ คน ซึ่งอย่างน้อย
ต้องประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และ
ผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคง
ในด้านนั้น (ร่างมาตรา ๑๐)

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



มาตรา ๑๐ สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือในกิจการด้านความมั่นคงในด้านนั้น

คณะที่ปรึกษาดตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านที่ได้รับการแต่งตั้ง เพื่อเสนอความเห็นต่อสภาหรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภามอบหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

๘.๑.๖ กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่สภามอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ สภาจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่สภามอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติงานของผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

๘.๑.๗ กำหนดให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๐ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด



๘.๒ หมวด ๒ ความมั่นคงแห่งชาติ

๘.๒.๑ ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๘.๒.๑.๑ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภา เพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภา

ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชนด้วย

การประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๘.๒.๑.๒ กำหนดให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติด้วย (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ
- (๓) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ
- (๔) การรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๘.๒.๑.๓ กำหนดให้เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐแล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘.๒.๑.๔ กำหนดให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานหรือโครงการดังกล่าวต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำงบประมาณ นำความเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาด้วย

แผนงานหรือโครงการใดจะถือเป็นแผนงานหรือโครงการเรื่องสำคัญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด



๘.๒.๑.๕ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๑๖ เพื่อสนับสนุน อำนวยการ หรือประสานงานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๑๖ เพื่อสนับสนุน อำนวยการ หรือประสานงานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าการดำเนินงานใดของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอความเห็นต่อสภาเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

๘.๒.๒ ส่วนที่ ๒ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๘.๒.๒.๑ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติติดตามประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ในกรณีที่มีสถานการณ์ซึ่งมีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สำนักงานแจ้งเตือนสถานการณ์ดังกล่าวพร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และให้สำนักงานรายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อสภา



๘.๒.๒.๒ กำหนดให้ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นต่อนายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ หรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ หรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรียังไม่พิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สภาเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสม จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

เมื่อการใช้อำนาจของสภาสิ้นสุดลงตามวรรคสองแล้ว ให้สภารายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศให้สถานการณ์ใดเป็นสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการยกเลิกการประกาศ รวมทั้งการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘.๒.๒.๓ กำหนดให้ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการพิจารณาเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการพิจารณาเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๘.๓ หมวด ๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๘.๓.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของสภา และศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านความมั่นคงที่เกี่ยวกับงานของสภา
- (๒) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติตามเป้าหมายและแนวทางที่สภากำหนดเพื่อเสนอต่อสภา
- (๓) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ
- (๔) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความเห็น ตลอดจนอำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ พิสูจน์ทราบ และคาดการณ์ภัยคุกคาม และการประเมินกำลังอำนาจของชาติ
- (๖) ประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศในกิจการด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อม และด้านวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง
- (๗) ศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นหรือตามที่สภา นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๘.๓.๒ กำหนดให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....



๘.๔ บทเฉพาะกาล

๘.๔.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ บรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น

๘.๔.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๓. ความเป็นมา

ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคง และแนวโน้มภัยคุกคามด้านความมั่นคงรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ซึ่งมีความเชื่อมโยงและสลับซับซ้อนครอบคลุมมิติด้านการเมือง การป้องกันประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยใช้กลไกของพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในเรื่ององค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้สามารถปฏิบัติการกิจการในการประเมินสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง การแจ้งเตือนและประเมินภัยคุกคามในอนาคต การจัดทำและบริหารนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้รองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างเหมาะสมต่อไป

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ทุกส่วนราชการเร่งจัดทำร่างกฎหมายใหม่หรือปรับปรุงกฎหมายเดิมและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกฎหมายที่ล่าสมัยหรือเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ ประกอบกับรองนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบงานด้านกฎหมาย (นายวิษณุ เครืองาม) ได้สั่งการให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ได้ใช้บังคับมานาน สมควรแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถรักษาผลประโยชน์ของชาติและแจ้งเตือนภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

* ที่มา: ส่วนกฎหมาย สภาความมั่นคงแห่งชาติ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานด้านความมั่นคงสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของชาติ และประชาชน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. นี้

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

การรักษาความมั่นคงของชาติโดยใช้กลไกของพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบันในเรื่ององค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้สามารถปฏิบัติภารกิจในการประเมินสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง การแจ้งเตือนและประเมินภัยคุกคามในอนาคต การจัดทำและบริหารนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภาครัฐสามารถตอบสนองนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้อย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเพื่อบูรณาการการทำงานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพ โดยการให้ความสำคัญและนำมติงานด้านความมั่นคงไปประกอบการพิจารณา ดำเนินการ ซึ่งจำเป็นต้องปรับแนวทางการขับเคลื่อนให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนต้องผลักดันให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าใจงานด้านความมั่นคงและเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

การรักษาความมั่นคงของชาติภายใต้พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ บางส่วนไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ภัยคุกคามและระบบการบริหารจัดการความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้สามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อีกทั้ง การนำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของส่วนราชการยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๕. ใครเป็นผู้ทำภารกิจ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ทุกส่วนราชการเร่งจัดทำร่างกฎหมายใหม่หรือปรับปรุงกฎหมายเดิมและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกฎหมายที่ล้ำสมัยหรือเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ ประกอบกับรองนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบงานด้านกฎหมาย (นายวิษณุ เครืองาม) ได้สั่งการให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ได้ใช้บังคับมานานสมควรแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถรักษาผลประโยชน์ของชาติและแจ้งเตือนภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการกำหนดให้อำนาจสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติในการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานภายในได้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านความมั่นคงให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงการทบทวนองค์ประกอบและกลไกการทำงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ดังกล่าว

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๘.๑ เมื่อมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะทำให้ทิศทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม และสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การทำงานภายใต้กลไกของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีความสอดคล้องกับกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงที่ได้กำหนดขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติม

๘.๒ การกำหนดกลไกการขับเคลื่อนนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยการกำหนดไว้ในแผนการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการดำเนินการให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานและโครงการสำคัญ (Flagship Project) ซึ่งดำเนินการภายใต้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

เพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ก่อให้เกิดความคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น

๙. ความพร้อมของรัฐ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีความพร้อมในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้

๑๐. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจในการออกกฎหมายลำดับรอง

๑๑. การรับฟังความคิดเห็น

การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ การรับฟังข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองบัญชาการกองทัพไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่องเสร็จที่ ๔๑๖/๒๕๕๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๖๓๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) กระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานปลัดกระทรวง) และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ

ปรับปรุงพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังต่อไปนี้

๑.๑ กำหนดบทนิยาม คำว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ" "นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ" "ประธานสภา" "สมาชิก" และคำว่า "หน่วยงานของรัฐ" (ร่างมาตรา ๔)

๑.๒ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๑.๓ กำหนดองค์ประกอบของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้มีความครบถ้วนมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสามคน (ร่างมาตรา ๖)

๑.๔ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีการประชุม รวมทั้งกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจเชิญผู้แทนหน่วยงานหรือบุคคลใดมาชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม หรือเรียกเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๘ ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๑)

๑.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้สามารถกำหนดทิศทางและตกลงใจในประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ อำนาจการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

พิจารณา เสนอแนะ และให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคง รวมทั้งพิจารณาและกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย ตลอดจนมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เป็นคลังสมองด้านความมั่นคงหรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๒)

๑.๖ กำหนดให้ประธานสภา สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ กรรมการอนุกรรมการ คณะทำงาน และที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๓)

๑.๗ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้ความเห็นชัดเจนและสามารถปฏิบัติภารกิจสนับสนุนสภาความมั่นคงแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๔)

๑.๘ กำหนดให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป และมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ (ร่างมาตรา ๑๕)

๑.๙ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจในการเชิญข้าราชการเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง ให้ความเห็น และส่งเอกสารหรือหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

๑.๑๐ กำหนดให้การแบ่งส่วนราชการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นไปตามกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๗)

๑.๑๑ กำหนดกลไกเกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติโดยให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการเสนอโครงการและแผนงาน ตลอดจนการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการตามภารกิจหน้าที่เพื่อให้รองรับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ อันจะทำให้การขับเคลื่อนนโยบายความมั่นคงแห่งชาตินำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม (ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙)

๑.๑๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเสนอโครงการหรือแผนงานเรื่องสำคัญต่อสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งดำเนินการภายใต้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อให้ประกอบการพิจารณากำหนดงบประมาณรายจ่ายในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พิจารณาแล้วเห็นชอบ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีประเด็นที่อาจเชื่อมโยงกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้น จึงควรพิจารณารายละเอียดของร่างกฎหมายทั้งสองฉบับให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการด้านความมั่นคง มีเอกภาพ และบรรลุผลสัมฤทธิ์ด้านความมั่นคง

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นชอบ โดยมีความเห็นว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อกำหนดลักษณะแผนงาน โครงการของ

หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งดำเนินการภายใต้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเพื่อนำไปประกอบการพิจารณา กำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติควรวิเคราะห์และกำหนด ทิศทางหรือแนวโน้มภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในระยะต่อไป เพื่อเป็นหลักในการกำหนดแผนงาน โครงการของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติควรเป็นผู้รวบรวม วิเคราะห์ความเหมาะสมและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

๒.๓ สำนักงบประมาณ พิจารณาแล้วเห็นชอบ โดยมีความเห็นว่า ภาระค่าใช้จ่าย ที่อาจจะเกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เห็นสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา ปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาดำเนินการเป็นลำดับแรกก่อน โดยให้ถือปฏิบัติ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับในปีงบประมาณ ต่อ ๆ ไป เห็นควรให้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีรองรับตามความจำเป็นและเหมาะสม ต่อไป

๒.๔ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยไม่มีข้อสังเกต เพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. เสร็จแล้ว โดยได้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งได้รับฟัง ความเห็นและข้อเสนอแนะของอดีตเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติและนักวิชาการด้าน ความมั่นคงประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. สรุปผลการพิจารณา ได้ดังนี้

๓.๑ แก้ไขการกำหนดโครงสร้างของร่างฯ โดยจัดลำดับการแบ่งหมวดหมู่เสียใหม่ และเพิ่มการกำหนดส่วนย่อยเพื่อให้ชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เพิ่มขึ้นใหม่เป็น หมวด ๑ สภาความมั่นคงแห่งชาติ หมวด ๒ ความมั่นคงแห่งชาติ ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ส่วนที่ ๒ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ และหมวด ๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามที่สำคัญ (ร่างมาตรา ๔) ดังนี้

๓.๒.๑ บทนิยามคำว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ" เห็นว่า บทนิยามตามร่างฯ เดิม ยังไม่ชัดเจนและอาจก่อให้เกิดการทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เช่น คณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้แก้ไขนิยามคำนี้โดยให้ความมั่นคงแห่งชาติหมายความว่า ในทำนองว่า ภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ชัดเจนว่าความมั่นคงคือการที่ ประชาชนและประเทศชาติปลอดจากภัยหรือภัยอันตรายในเรื่องใดบ้าง นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ ความมั่นคงหมายถึงความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามด้วย

๓.๒.๒ บทนิยามคำว่า "นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ" ได้แก้ไขเป็น "นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ" เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขชื่อของนโยบาย ดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงการอธิบายความเพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของการกำหนด

นโยบายและแผนดังกล่าวยิ่งขึ้น ว่าหมายถึงกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการเพื่อป้องกัน แจ็งเตือน
แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามในการอ้างไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒.๓ บทนิยามคำว่า "ภัยคุกคาม" กำหนดขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดความชัดเจน
และเป็นตัวกำหนดขอบภารกิจของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ที่จะมีอำนาจหน้าที่หลักส่วนหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม ซึ่งได้แก่ภาวะหรือสถานการณ์
ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงที่เป็นปัญหารุนแรง สลับซับซ้อน และหากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิด
ผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๓ แก้ไขมาตราการรักษาการ (ร่างมาตรา ๕) โดยตัดความที่เกี่ยวกับการออก
กฎกระทรวงออก เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติไม่มีการดำเนินการกรณีใดที่ต้องออกเป็น
กฎกระทรวง

๓.๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖)
ดังนี้

๓.๔.๑ แก้ไของค์ประกอบสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยอยู่บนหลักการ ๓) ให้มี
สมาชิกจำนวนไม่มากโดยจะมาจากกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงโดยตรง
เท่านั้น ในลักษณะที่เป็น inner cabinet ด้านความมั่นคง ๒) สมาชิกอาจมีได้ทั้งฝ่ายการเมืองและ
ฝ่ายประจำเพื่อให้มีบุคคลที่มีประสบการณ์และความชำนาญด้านความมั่นคง ๓) กำหนดให้มีสมาชิก
๒ ประเภท คือ สมาชิกโดยตำแหน่งและสมาชิกเฉพาะกิจ โดยในส่วนของสมาชิกเฉพาะกิจอาจมีขึ้นได้
ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภา สภาอาจเชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้า
ส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและ
ประสบการณ์ด้านความมั่นคง หรือนักวิชาการด้านความมั่นคง ให้เข้าร่วมประชุมในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจ
เป็นครั้งคราวด้วยก็ได้ ดังนั้น ในการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของสภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงได้นำ
องค์ประกอบตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาเป็นหลัก
ในการพิจารณา โดยได้ตัดเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
และผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติออก และเพิ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งเพิ่มความในวรรคสาม เพื่อให้เป็นไปตาม
หลักการที่สภาอาจเชิญบุคคลมาประชุมในฐานะเป็นสมาชิกเฉพาะกิจเป็นครั้งคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อในการ
กำหนดองค์ประกอบของสมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติมิได้กำหนดให้มีสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิไว้
ตามร่างฯ เดิม จึงได้ตัดความในร่างเดิมมาตรา ๖ วรรคสี่ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ที่เป็น
การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง
ของสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิออก

๓.๔.๒ แก้ไขอำนาจหน้าที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยนำอำนาจหน้าที่ตาม
มาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ มากำหนดให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และเพิ่มเติมกลไกหลัก ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการ
ทำหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติจะมีลักษณะดังนี้ ๑) เป็นองค์กรที่มีหน้าที่เชิงนโยบายในการ
จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการเป็นที่ปรึกษา (advisory)
ในกิจการด้านความมั่นคงให้แก่คณะรัฐมนตรี ๒) หน้าที่ที่สภาความมั่นคงแห่งชาติจะต้องเป็น
ผู้ดำเนินการเอง เช่น การจัดทำยุทธศาสตร์และแผน การกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกัน
หรือแก้ไขปัญหากับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ในภาพรวม

ในเชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคาม และ ๓) การทำหน้าที่กำกับและติดตาม (monitor) การดำเนินงาน
กิจการด้านความมั่นคงแห่งชาติในภาพรวมของประเทศ (ร่างมาตรา ๗)

๓.๔.๓ แก้ไขการกำหนดองค์ประชุม การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม และ
การออกเสียงลงคะแนน ซึ่งตามร่างเดิมมาตรา ๑๐ กำหนดรายละเอียดการดำเนินการดังกล่าวไว้
เป็นให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการดำเนินการดังกล่าวโดยอนุโลมแทน
(ร่างมาตรา ๙)

๓.๔.๔ แยกการกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษา
ซึ่งตามร่างเดิมมาตรา ๑๒ (๗) กำหนดรวมไว้กับอำนาจหน้าที่ประการอื่นของสภาความมั่นคงแห่งชาติ
มากำหนดเป็นมาตราใหม่ (ร่างมาตรา ๑๐) และได้แก้ไขให้การแต่งตั้งที่ปรึกษาอยู่ในรูปแบบของ
“คณะที่ปรึกษา” แทน เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางด้านวิชาการให้แก่สภาความมั่นคงแห่งชาติ
ในกิจการด้านความมั่นคงเฉพาะด้านที่ได้รับแต่งตั้ง เช่น กิจการชายแดน หรือการรักษาความมั่นคง
ทางทะเล และจะทำหน้าที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างสภาความมั่นคงแห่งชาติกับสำนักงาน
สภาความมั่นคงแห่งชาติให้เป็นไปอย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง โดยในร่างฯ ได้กำหนดองค์ประกอบ
อำนาจหน้าที่ และการกำหนดค่าตอบแทนไว้ให้สอดคล้องกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

๓.๔.๕ เพิ่มเติมให้สภาความมั่นคงแห่งชาติอาจแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจ
ตามมาตรา ๖ วรรคสาม เพื่อให้พิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ด้วย เช่น การมอบหมาย
ให้สมาชิกดังกล่าวไปประชุมในนามผู้แทนของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง
และวรรคสาม) ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งและการปฏิบัติงานดังกล่าวจะเป็นไปตามที่
สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด

๓.๔.๖ แก้ไขการกำหนดประโยชน์ตอบแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ
โดยแยกเป็น ๒ ส่วน ให้สอดคล้องกับลักษณะของการปฏิบัติหน้าที่ โดยหากการทำหน้าที่อยู่ใน
ลักษณะสภา คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ จะกำหนดให้ได้รับ “เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่น”
ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด สำหรับกรณีคณะที่ปรึกษิตามมาตรา ๑๐ แม้จะอยู่ในลักษณะ
องค์กรกลุ่มเช่นกัน แต่ในการปฏิบัติงานอาจมีการกำหนดให้ที่ปรึกษาทำงานในลักษณะเต็มเวลาหรือ
บางเวลาได้แล้วแต่สภาความมั่นคงแห่งชาติจะเห็นสมควร ดังนั้น จึงกำหนดให้ที่ปรึกษามีสิทธิได้รับ
ประโยชน์ตอบแทนในลักษณะ “ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น” ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
(ร่างมาตรา ๑๒)

๓.๕ แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ดังนี้

๓.๕.๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เห็นว่า คำว่า “นโยบาย” จะมีความ
ความหมายผูกพันกับฝ่ายบริหารซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารแล้ว นโยบายก็อาจเปลี่ยนแปลง
ไปได้ ประกอบกับการจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา จะเป็นการกำหนดแนวนโยบาย
ด้านความมั่นคงอย่างกว้างโดยมิได้กำหนดกรอบเป้าหมายหรือแนวทางการดำเนินการตามนโยบาย
ดังกล่าว จึงอาจเกิดปัญหาความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติตามได้ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้ใน
นโยบายนั้นเองต้องมีการกำหนดแผนระดับชาติซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายและแนวทางในการรักษา
ความมั่นคงแห่งชาติในด้านต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงได้แก้ไขชื่อ “นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ” เป็น
“นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ” เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่เพิ่มขึ้น
(ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ)

๓.๕.๒ เพิ่มเติมการกำหนดขั้นตอน กระบวนการจัดทำ และการมีผลใช้บังคับของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยกำหนดให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและของประชาชน และการประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนดังกล่าวต้องทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ในลักษณะเช่นเดียวกับการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๕.๓ เพิ่มเติมการกำหนดสาระหรือกรอบในการจัดทำและเนื้อหาที่ต้องกำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติในเรื่อง การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ และการรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๕.๔ เพิ่มเติมการกำหนดสภาพบังคับของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐต้องใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด เพื่อให้ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านความมั่นคงครบถ้วนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๕.๕ เพิ่มเติมกลไกในการทำหน้าที่กำกับติดตามการดำเนินกิจการด้านความมั่นคงของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกลไกการแก้ไขปัญหากรณีไม่สามารถดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๗)

๓.๖ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ดังนี้

๓.๖.๑ กำหนดกลไกการรักษาความมั่นคงแห่งชาติตั้งแต่ในยามปกติ โดยให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ในกรณีที่มีสถานการณ์ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยคุกคาม สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจะมีหน้าที่แจ้งเตือนสถานการณ์ดังกล่าวพร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการป้องกันหรือเตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๘)

๓.๖.๒ กำหนดกลไกการดำเนินการกรณีมีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคาม โดยให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม พร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการป้องกัน แก้ไข ระวังยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว โดยในกรณีที่จำเป็นหากนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรียังมีได้พิจารณาอนุมัติหรือสั่งการใด ๆ ได้กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการดังกล่าวไปได้เท่าที่จำเป็น

และเหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศให้สถานการณ์ใดเป็นสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการยกเลิกประกาศ รวมทั้งการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามนั้น จะต้องเป็นไปตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๖.๓ กำหนดกลไกการปฏิบัติหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติในฐานะที่ปรึกษาด้านความมั่นคงของรัฐบาล โดยให้สภาความมั่นคงแห่งชาติสามารถให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ในการพิจารณาเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติได้ ทั้งกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือกรณีสภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นสมควรเสนอความเห็นเอง (ร่างมาตรา ๒๐)

๓.๗ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ดังนี้

๓.๗.๑ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และอำนาจหน้าที่อื่นให้ครอบคลุมกิจการที่จำเป็นสำหรับงานด้านความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๑)

๓.๗.๒ ตัดความในร่างเดิมมาตรา ๑๖ ที่กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจเชิญบุคคลมาชี้แจง หรือการเรียกเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาออก เนื่องจากอำนาจในส่วนนี้ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว

๓.๗.๓ ตัดความในร่างเดิมมาตรา ๑๗ ที่กำหนดเรื่องการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติออก เนื่องจากสามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอยู่แล้ว

๓.๘ เนื่องจากมีการกำหนดองค์ประกอบของสภาความมั่นคงแห่งชาติขึ้นใหม่ จึงได้เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้คำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับต่อไป และรับรองให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนในร่างพระราชบัญญัติฯ และบันทึกหลักการและเหตุผลให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและเป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

เมื่อมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ เพื่อกำหนดให้มีการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งกำหนดกลไกการรักษาความมั่นคงแห่งชาติโดยการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้นแล้ว ก็จะทำให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น ประเทศก็จะปลอดภัย คุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย และปกติสุข

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๔

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.*

เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติด้านต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติการกิจในการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น

ดังนั้น เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว มีข้อดีสรุปได้ ดังนี้

๑. ทำให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จากการกำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม รวมทั้งมีการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๒. ทำให้ทิศทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การทำงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติมีความสอดคล้องกับกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงที่กำหนดขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติม

๓. ทำให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม โดยกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้ง ให้ได้รับทราบการประกาศใช้และ

*ที่มา: เรียบเรียงโดยนายทศวิญญู เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙.

การแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องทำเป็นประกาศ
พระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔. การกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการ
ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและ
ประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็น
ครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ซึ่งจะทำให้สามารถได้รับข้อมูล ความคิดเห็น และ
ข้อเสนอแนะต่อแนวทางแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่เข้าใจ
สภาพปัญหาอย่างแท้จริง ทำให้สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ความมั่นคง
ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. การกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้เคยเป็นสมาชิก
เฉพาะกิจ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ทั้งนี้ เพื่อให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ
มีคลังสมองด้านความมั่นคง เพื่อช่วยพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ช่วยประเทศมีมาตรการรองรับภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้ง มีการรักษา
ความมั่นคงแห่งชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่สามารถ
ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและปกติสุข

สถานการณ์ภัยคุกคามด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักร*

ปัญหาความมั่นคงที่เกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีหลากหลายสลับซับซ้อน จนบางครั้งขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว รุนแรง และส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศและอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขตเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน

กอ.รมน. เป็นหน่วยปฏิบัติงานหลักซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคงรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ยามปกติและในยามที่เกิดสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งนอกจากนั้นได้กำหนดให้มีมาตรการและกลไกควบคุมการใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ โดยสามารถแบ่งสถานการณ์ภัยคุกคามด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักรออกเป็น ๓ สถานการณ์ ดังนี้

*ที่มา : ยุทธศาสตร์กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ (หน้า ๑ - ๖) ข้อมูลออนไลน์
สืบค้นได้จาก http://center.isoc.thai.go.th/isoc/images/doc_information/law/yut-ta-saat_isoc_year55-59.pdf

สถานการณ์

๑.๑ สถานการณ์ทั่วไป

ปัจจุบัน การพัฒนาสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ทุกประเทศพึ่งพากันอย่างใกล้ชิด และบูรณาการเข้าเป็นระบบเดียวกัน (Interdependent and Integration) อันมีสาเหตุมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านการคมนาคมขนส่ง ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีการรวมตัวของประเทศต่างๆ ในแต่ละภูมิภาค ในส่วนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) จะมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ใน พ.ศ.๒๕๕๘ ถือเป็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญของภูมิภาคในด้านการเมือง ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงบริบทจากการเป็นโลกาภิวัตน์ในภาพรวม จะทำให้โลกทั้งโลกกลายเป็นหมู่บ้านโลก (Global Village) ทุกสิ่งทุกอย่างไหลเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายถึงกันหมด ในลักษณะไร้พรมแดน ทำให้ส่วนต่างๆ เกิดการขับเคลื่อนได้ด้วยตัวเอง ส่งผลกระทบอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ไม่คาดคิด โดยเฉพาะในเรื่องการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงทางกระบวนการทางสังคม การเมือง รัฐบาล ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตบุคคลพลเมืองของคนในชาตินั้นๆ การรับรู้ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ความรู้สึกนึกคิดของคนในชาติที่ไม่เห็นด้วย เกลียดชังหรือนิยมชมชอบต่อการกระทำที่รัฐกระทำต่อประชาชน หรือประชาชนกลุ่มบุคคลกระทำต่อกัน โดยการรับรู้ผ่านสื่อต่างๆ ที่ติดต่อสื่อสารทั้งภาพและเสียงได้อย่างรวดเร็ว ทันทีทันใดตลอดเวลาและสามารถเข้าถึงบุคคลได้ทุกหมู่เหล่า มีการพัฒนาความคิดไปสู่ความต้องการพื้นฐานด้านต่างๆ ของมนุษย์ในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ความเป็นธรรม ความโปร่งใสและความต้องการตรวจสอบได้ สภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวยังก่อให้เกิดความขัดแย้งในวิถีชีวิตและความรู้สึกนึกคิดของบุคคลหลายกลุ่ม หลายเชื้อชาติ ศาสนาที่มีความคิดว่ากลุ่มตนถูกเอารัดเอาเปรียบหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมและพยายามเรียกร้อง ต่อสู้ทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการของกลุ่มตน ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมขึ้นทั่วไป หากรัฐไม่เข้าใจหรือปรับตัวไม่ทัน จะนำไปสู่ความเสี่ยง (Risk) ต่อปัญหาความมั่นคงที่มีลักษณะผันผวน ซับซ้อนเหนือความคาดหมาย ควบคุมและแก้ไขได้ยาก จนอาจนำไปสู่ภาวะของรัฐที่ล้มเหลวได้ และความเป็นโลกาภิวัตน์ยังทำให้ปัญหาต่างๆ มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น เช่น ปัญหาการค้ายาเสพติด การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การก่อการร้าย การค้ามนุษย์ แรงงานเถื่อน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ปัญหาความพยายามแบ่งแยกดินแดนของกลุ่มชนที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติหรือศาสนา อาชญากรรมข้ามชาติประเภทอื่น ๆ รวมถึงปัญหาด้านสาธารณสุขที่เกิดจากโรคติดต่อร้ายแรงต่างๆ ปัญหาภัยธรรมชาติหรือปัญหาเส้นเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนอาหารและพลังงาน ประกอบกับราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโดยรวมเป็นอย่างมาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้คือ ปัญหาความมั่นคงใหม่ที่เรียกว่าปัญหาความมั่นคงของสังคม (Social Security) และความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ที่จะกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมืองภายในของประเทศ

๑.๒ สถานการณ์เฉพาะ

ประเทศไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เป็นทั้งภัยคุกคามรูปแบบเดิมและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จึงทำให้ปัญหาเกิดความซับซ้อน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายนอกประเทศและปัจจัยภายในประเทศมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ ปัญหาการก่อการร้าย

ปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ในภูมิภาคทั่วโลกก่อให้เกิดเป็นภัยคุกคามจากการก่อการร้าย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงและผิดกฎหมาย ทำให้การก่อการร้ายมีความใกล้เคียงต่ออาชญากรรม สำหรับประเทศไทยถึงแม้จะไม่ได้เป็นเป้าหมายโดยตรง ของกลุ่มก่อการร้ายสากล แต่ยังคงเป็นประเทศที่เสี่ยงต่อการที่กลุ่มก่อการร้ายอาจเข้ามาปฏิบัติการเป็นแหล่งหลบซ่อน จัดหาเงินทุนเนื่องจากมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายประการ เช่น นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากต่างชาติ เป็นต้น

๑.๒.๒ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติยังเป็นภัยคุกคามที่มีแนวโน้ม จะทวีความรุนแรงทั่วโลก โดยมีปัจจัยจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำเป็นตัวเร่งให้เกิดการขยายตัวของอาชญากรรมหลากหลายประเภท ประกอบกับปัจจุบันอาชญากรรมหรือกลุ่มองค์กรอาชญากรรมเพิ่มความร่วมมือในลักษณะพันธมิตรข้ามชาติและแสวงประโยชน์จากนวัตกรรมทางเทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงช่องว่างทางกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายในหลายประเทศที่ยังขาดประสิทธิภาพมีส่วนทำให้การก่ออาชญากรรมกระทำไ้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

๑.๒.๓ ปัญหายาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติด ประเทศไทยมีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ถึงแม้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง จนสามารถมีผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้สูงขึ้นมากกว่าการปฏิบัติการที่ผ่านมา แต่ด้วยข้อจำกัดและเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สถานการณ์ด้านความมั่นคง ฯลฯ ที่มีส่วนให้ปัญหายาเสพติดขยายตัวมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยรวม ผลจากจับกุมยาเสพติดมีปริมาณของกลางเพิ่มขึ้น ชี้ให้เห็นว่ายังคงมียาเสพติดจำนวนมาก ที่พักคอยเตรียมนำเข้าเขตไทย รวมทั้งพบว่ามีผู้เสพที่ผันตัวมาเป็นผู้ค้ารายย่อยมากขึ้น ทำให้เชื่อว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดจะมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน สำหรับการเชื่อมโยงกันของผู้ค้าที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ อาจเป็นปัจจัยเสี่ยงให้ผู้ค้าสามารถสร้างเครือข่ายใหม่ และเชื่อมโยงกันในระหว่างภูมิภาคมากขึ้น โดยยาบ้ายังเป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดมากกว่ายาเสพติดชนิดอื่น นอกจากนี้ ไอซ์ เป็นยาเสพติดที่มีแนวโน้มแพร่ระบาดมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากมีราคาสูงและยังมีความต้องการของตลาด และมักจะนำเข้ามาจากชาวต่างประเทศ โดยแฝงตัวเป็นนักท่องเที่ยวเข้ามาทางสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งพิจารณาได้จากผลการจับกุมในห้างที่ผ่านมา สำหรับพืชกระท่อมมีแนวโน้มแพร่ระบาดมากขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นโดยนำไปต้มและเติมส่วนผสมอื่น เรียกว่าสี่คูณร้อย แปดคูณร้อย โดยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะนำยาเสพติดดังกล่าวมาใช้ในการชักจูงให้วัยรุ่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง

๑.๒.๔ ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสถาบันหลัก

การจารกรรมข้อมูลจากองค์กรหรือสถาบันทางเศรษฐกิจและด้านความมั่นคงกำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องสร้างระบบป้องกันและได้รับการทดสอบระบบตลอดเวลา ทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลซึ่งมีค่ามหาศาลและทำลายความสามารถ การก่อวินาศกรรมข้อมูลที่จะเป็นภัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงให้เสียหาย

๑.๒.๕ ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาระหว่างรัฐกับประชาชน

การเสื่อมโทรมและลดลงของพื้นที่ป่าไม้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาสืบเนื่องมาจากปัจจัยและเงื่อนไขหลายประการ โดยมีปัญหาซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ก. ในระยะเวลาที่ผ่านมาการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศต้องใช้พื้นที่ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและการพลังงาน การเกษตรและอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออก และการขยายพื้นที่เกษตรกรรม ที่ดินและทรัพยากรป่าไม้ซึ่งถูกใช้เป็นฐานต้นทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจจึงลดลงอย่างรวดเร็ว

ข. ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๕ - ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจาก ๕๗ ล้านคน เป็น ๖๘ ล้านคน ประชากรส่วนที่เพิ่มขึ้น ๑๑ ล้านคน ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินและทรัพยากรป่าไม้ เพื่อสนองความต้องการและความจำเป็นพื้นฐาน ในการอยู่อาศัยและทำกินเพิ่มมากขึ้น การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้จึงขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ การที่รัฐบาลได้ผ่อนปรนต่อราษฎรที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ โดยใช้หลักรัฐศาสตร์มากกว่านิติศาสตร์ ทำให้มติคณะรัฐมนตรีบางฉบับเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยถูกใช้เป็นข้ออ้าง ส่งผลให้การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น

ค. จากข้อมูลกรมป่าไม้พบว่าในปี พ.ศ.๒๕๐๔ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ ๑๗๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ในปี พ.ศ.๒๕๕๑ เหลือพื้นที่ป่าไม้เพียง ๑๐๔.๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๓ ของพื้นที่ทั้งประเทศ จะเห็นได้ว่าระยะเวลา ๔๗ ปี จากปี พ.ศ.๒๕๐๔-๒๕๕๑ พื้นที่ป่าไม้ลดลงถึง ๖๖ ล้านไร่ หรือ ๑๐๕,๖๐๐ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๑ ใน ๕ ของพื้นที่ประเทศไทย ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ยังคงถูกบุกรุกแผ้วถางคิดเฉพาะเป็นป่าอนุรักษ์เหลือประมาณร้อยละ ๑๔ ของพื้นที่ทั้งประเทศ

ทั้งนี้จะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการปฏิบัติตามกฎหมายที่ดินอย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีการประสานงานในการป้องกันและอนุรักษ์ป่าไม้อย่างมีระบบแบบแผน และการบูรณาการในภาพรวม

๑.๒.๖ ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ในห้วงที่ผ่านมา ได้เกิดภัยธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และเศรษฐกิจของประเทศทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยสาเหตุเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติหรือมนุษย์ได้ทำให้เกิดขึ้นมาและภัยธรรมชาติมีหลายรูปแบบแตกต่างกันไป บางอย่างร้ายแรงน้อย บางอย่างร้ายแรงมาก เช่น การเกิดอุทกภัยหรือน้ำท่วม การเกิดพายุ การเกิดแผ่นดินไหว คลื่นพายุซัดฝั่ง แผ่นดินถล่มและความแห้งแล้ง เป็นต้น ซึ่งจะต้องหาทางป้องกัน สร้างระบบแจ้งเตือนภัย และเตรียมรองรับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

๑.๒.๗ ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม

จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชาติเกิดความขัดแย้งทางความคิดในเรื่องต่างๆ อาทิ การเมือง การปกครอง ความเชื่อทางศาสนาและความไม่เท่าเทียมทางสังคมเพิ่มมากขึ้น

ประกอบกับกติกาภายใต้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่หลายกลุ่มยังคงมีความคิดเห็นแตกต่างทำให้เกิดความแตกแยกทางสังคมลุกลามเป็นวงกว้างจนถึงระดับชุมชนและสถาบัน นำไปสู่ความขัดแย้งเผชิญหน้าและมีการพาดพิงไปถึงสถาบันเบื้องสูง ซึ่งถือว่าความขัดแย้งทางสังคมเหล่านี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งของชนในชาติ ที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยสันติวิธีให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง

๑.๒.๘ ปัญหาเกี่ยวกับอาวุธสงคราม

ในช่วงยุคหลังสงครามเย็น สงครามที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นสงครามขนาดเล็ก ในลักษณะของปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศโดยอาวุธที่ใช้เป็นอาวุธขนาดเล็ก ทั้งนี้อาวุธขนาดเล็กนอกจากจะใช้ในสงครามดังกล่าวแล้ว ยังได้แพร่กระจายและถูกนำไปใช้ในการก่อปัญหาอาชญากรรม หรือใช้ในการสร้างอิทธิพลขององค์กรอาชญากรรม รวมทั้งถูกนำไปใช้ในขบวนการค้ายาเสพติดและการต่อต้านอำนาจรัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๒.๙ ปัญหาผู้มีอิทธิพล

ผู้มีอิทธิพลเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตนด้วยการกระทำการด้วยตนเอง หรือใช้จ้างวาน สนับสนุนการกระทำการใด ๆ ที่ผิดกฎหมายหรืออยู่เหนือกฎหมาย ซึ่งผลของการกระทำนั้นเป็นการบ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของประชาชน หรือทำลายคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งพฤติการณ์ของกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่สำคัญ ได้แก่

- กลุ่มผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบขนสินค้าหนีภาษี น้ำมันเถื่อน น้ำมัน ปาล์มเถื่อน และบุหรี่ยาเถื่อน
- กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบจัดให้มีบ่อนการพนัน โต๊ะพนันบอล หวยใต้ดิน และตู้เกมส์ไฟฟ้า
- กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบค้าผู้หญิงและเด็ก การบังคับค้าประเวณี และโสเภณีเด็ก
- กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบนำคนเข้า-ออก และอยู่ในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย

๑.๒.๑๐ ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งที่ได้ใช้อัตลักษณ์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญและยังคงมีพลังในพื้นที่ มาสร้างเป็นเงื่อนไขโดยนำเรื่องประวัติศาสตร์และเชื้อชาติมาร้อยเรียงเข้ากับศาสนา เพื่อสร้างความรู้สึกแปลกแยก และความชอบธรรมในการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านเจ้าหน้าที่รัฐ พร้อมกับได้มีการผสมผสานรูปแบบของสงครามการก่อความไม่สงบและสงครามกองโจรเข้าด้วยกัน โดยได้ใช้วิธีการควบคุมมวลชนด้วยการสร้าง ความหวาดกลัว จากการก่อเหตุเพื่อกำจัดบุคคลที่มีอัตลักษณ์แตกต่างออกไป รวมทั้งบุคคลที่มีความรู้สึกแปลกแยกไปจากกลุ่มของตัวเอง ด้วยการประยุกต์ใช้ยุทธวิธีการก่อการร้าย เพื่อสร้างภาพความโหดเหี้ยม และทารุณให้ปรากฏตามสื่อมวลชน รวมทั้งดึงความสนใจจากองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายสุดท้ายในการยกระดับเข้าสู่เวทีสากล

อย่างไรก็ตามสภาพของปัญหา นอกจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงแล้ว ยังปรากฏเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล ยาเสพติดและการค้าของเถื่อน ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ในรูปแบบของภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ นอกจากนี้สภาพของสังคมจิตวิทยาที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนการด้อยโอกาสทั้งทางด้านการศึกษาและการพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ ยิ่งทำให้สภาพของปัญหา มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงในหลายมิติ การยุติสถานการณ์การก่อเหตุรุนแรง ฝ่ายรัฐจะต้องได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชนในการร่วมกันต่อต้านการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ทุกรูปแบบพร้อมกับการปฏิบัติการทางทหารในเชิงป้องกันหรือกดดันด้วยการถอดถอนแกนนำในระดับหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยและความสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๒.๑๑ ปัญหาชนกลุ่มน้อย แรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมือง

ปัญหาจากคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย : คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย กำหนดเป็น ๒ กลุ่มได้แก่

๑.๒.๑๑.๑ กลุ่มที่จะเข้ามาใหม่ ได้แก่ ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่จะเข้ามาใหม่ทุกกลุ่ม

๑.๒.๑๑.๒ กลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย แบ่งเป็น ๓ กลุ่มย่อย ได้แก่

(๑) กลุ่มที่อยู่มานาน ซึ่งยังมีสถานะตามกฎหมายไม่ชัดเจน/สถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(๒) กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีประเด็นปัญหาความมั่นคง ประกอบด้วย

(๒.๑) ผู้หลบหนีเข้าเมืองทางทะเล (โรฮิงญา) มีแหล่งที่มา

จากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในมุมมองของรัฐบาลพม่า ชาวโรฮิงญาเป็นพวก “ไม่มีความจงรักภักดี” เนื่องจากในอดีต มีชาวโรฮิงญากลุ่มหนึ่งต้องการสร้างรัฐอิสระขึ้นทางอารกันตอนเหนือ ประกอบกับมีหน้าตาเหมือนชาวบังกลาเทศ ส่งผลให้พม่าเชื่อว่าชาวโรฮิงญาอพยพมาจากบังกลาเทศ และเป็นพวก “ลี้ภัยอย่างผิดกฎหมาย ด้วยทัศนคติของรัฐบาลพม่าดังกล่าว ชาวโรฮิงญาจึงไม่ได้รับการรวมเข้าไปในกลุ่มชนพื้นเมือง (Indigenous Groups) ในรัฐธรรมนูญพม่าและไม่ได้รับสัญชาติพม่า ส่วนรัฐบาลบังกลาเทศมีความเห็นเกี่ยวกับชาวโรฮิงญาว่า “แม้จะมีคนบอกว่าชาวโรฮิงญามีต้นกำเนิดมาจากบังกลาเทศ แต่บังกลาเทศก็ไม่ยอมรับว่าชาวโรฮิงญาเป็นพลเมืองของประเทศ” ประเทศที่เป็นเป้าหมายเดินทางของชาวโรฮิงญา คือกลุ่มประเทศมุสลิม ได้แก่ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งการเดินทางไปประเทศที่หมายจะต้องผ่านประเทศไทย

สถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งประเทศต้นทาง และประเทศ

ปลายทางไม่มีประเทศใดยินดีให้ชาวโรฮิงญาอยู่ในประเทศ

(๒.๒) กลุ่มคนหลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ ได้แก่ผู้หลบหนีเข้าเมือง

ทั่วไป ซึ่งจะต้องดำเนินการส่งกลับตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง อาทิ ชาวเกาหลีเหนือ ชาวจีน โดยใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านหรือเข้ามากระทำผิดกฎหมายในไทย ในปัจจุบันกลุ่มที่มีปัญหามากคือกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวเกาหลีเหนือ มีเป้าหมายการเดินทางคือ ประเทศเกาหลีใต้ โดยใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่าน มีสถิติการหลบหนีเข้าเมืองทาง จ.เชียงราย ที่เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่รัฐบาลไทยยังไม่มีการเจรจาในระดับประเทศ

(๒.๓) กลุ่มผู้หนีภัยจากการสู้รบ หมายถึง ผู้หนีภัยสงคราม

รวมถึงผลกระทบจากสงคราม คือประชาชนที่อยู่ท่ามกลางการสู้รบระหว่างกองทัพรัฐบาลทหารพม่า กับกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย และได้หลบหนีเข้ามาลี้ภัยอยู่ในประเทศไทย ทั้งนี้ จำนวนผู้หนีภัยจากการสู้รบเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวตามแนวชายแดน ไทย - พม่า ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จ.แม่ฮ่องสอน, จ.ตาก, จ.กาญจนบุรี และ จ.ราชบุรี ประชากรในพื้นที่พักพิงฯ มีประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน

ทั้งนี้ ปัญหาในขณะนี้ คือ ประชากรในพื้นที่พักพิงฯ

มีจำนวนคงที่ ทั้งๆ ที่มีการดำเนินการส่งไปประเทศที่สามเป็นระยะๆ เนื่องจากอัตราการเกิดของเด็กเกิดใหม่สูงมาก และมีประชากรแฝงจากฝั่งพม่าเข้ามาอาศัยในพื้นที่พักพิงฯ จำนวนมากก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบออกมาขายแรงงาน การก่ออาชญากรรม และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(๒.๔) กลุ่มจำเป็นต่อเศรษฐกิจ/แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) การแก้ปัญหาลูกจ้างต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมีการดำเนินการมากกว่า ๑๐ ปี ด้วยการผ่อนผันโดยการเปิดจดทะเบียนมาแล้วหลายครั้ง และยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้จากการประมาณการเชื่อว่าปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย ประมาณ ๓-๔ ล้านคน กระจายตัวอยู่ในพื้นที่จังหวัดต่างๆ จังหวัดที่มีความหนาแน่นมาก ได้แก่ จ.ระนอง, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ, จ.เชียงใหม่, จ.ตาก , จ.ภูเก็ต, กรุงเทพฯ และปริมณฑล

๑.๓ แนวโน้มสถานการณ์

จากปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้น แนวโน้มของสถานการณ์สามารถเปลี่ยนแปลง โดยมี ความผันผวนจากทั้งด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญ กับความเสี่ยงทางด้านความมั่นคงภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะปัญหาความขัดแย้งของคนในชาติ การขาดความสามัคคีและการกระทำที่กระทบต่อความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ รวมทั้งการ ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขณะที่ปัญหาการก่อการร้ายสากลและอาชญากรรม ข้ามชาติ ตลอดจนปัญหาที่เป็นเรื่องสืบเนื่องจากอดีต อาทิ ปัญหายาเสพติดและผู้หลบหนีเข้าเมือง ยังเป็นภัยคุกคามที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบในวงกว้าง รวมถึงยังจะต้องเผชิญกับผลกระทบจากสภาวะ โลกร้อน ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น จึงควรสร้างคุณค่าความต้องการอยากอยู่ร่วมกัน ของพลเมืองภายในชาติโดยยึดมั่นในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ รวมทั้งการรู้จักสามัคคี สร้างความ แข็งแกร่งของโครงสร้างของสังคมไทยให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคง ด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพและขีดความสามารถ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้มีความรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและร่วมกันคุ้มครอง ปกป้องฐานทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นทุนสำคัญของประเทศไว้ได้อย่างยั่งยืน มีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม รวมทั้งมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ในการดำเนินการรักษาผลประโยชน์ และดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติสืบไป

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒
- : พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๑๕๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒
เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสภาป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๔๙๙

(๒) พระราชบัญญัติสภาป้องกันราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐

มาตรา ๔ ให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นสมาชิก เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นสมาชิกและเลขานุการ

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะเชิญบุคคลใดมาร่วมการประชุมของสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมก็ได้

มาตรา ๕ สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖/ตอนที่ ๙๒/หน้า ๔๒๗/๒๔ กันยายน ๒๕๐๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) พิจารณาเสนอแนะคณะรัฐมนตรี ในเรื่องนโยบายภายใน นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่นๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้อง ต่อกัน เพื่อให้กิจการทหารและกระทรวง ทบวง กรม และองค์การอื่นๆ ของรัฐ สามารถประสานกัน ได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ

(๒) พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๖ สภาความมั่นคงแห่งชาติอาจตั้งคณะกรรมการให้พิจารณาหรือปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติจะมอบหมายก็ได้

คณะกรรมการที่สภาความมั่นคงแห่งชาติแต่งตั้งตามความในวรรคก่อน อาจเชิญ บุคคลใดๆ มาสอบถามหรือให้ชี้แจงแสดงความเห็นในกิจการใดๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติได้

มาตรา ๗ ให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไป ตามมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ และจะให้มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการก็ได้

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกิจการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติเสียใหม่ ให้เป็นผลดียิ่งขึ้น จึงต้องยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสภาป้องกันราชอาณาจักร และตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติขึ้น เพื่อให้มีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการนี้เสียใหม่ให้เป็นไปตามความประสงค์ดังกล่าวนี้

สัญญา/ผู้จัดทำ

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ภัทรภัทร/ปรับปรุง

๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

(๔)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๐๗

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
สังวาลย์
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๗
เป็นปีที่ ๑๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้บัญชาการ
ทหารสูงสุดเป็นสมาชิก เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นสมาชิกและเลขานุการ

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะเชิญบุคคลใดมาร่วมการประชุมของสภาความ
มั่นคงแห่งชาติหรือให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมก็ได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑/ตอนที่ ๙๖/หน้า ๖๔๙/๖ ตุลาคม ๒๕๐๗

(๕)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ได้จัดตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้นใหม่ และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับสภาความมั่นคงแห่งชาติ แต่ตามกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติในปัจจุบันนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมิได้ร่วมเป็นสมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติด้วย จึงเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นสมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติเพิ่มขึ้น

สัญญา/ผู้จัดทำ

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ภัทรภัทร/ปรับปรุง

๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

(๖)



ที่ นร ๐๕๐๗/ ๑๒๑๕๑

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับเรื่อง
เลขรับ 3432
วันที่ ๑๒/๕/๕๙
เวลา 12.56 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานเลขาธิการทั่วไป
รับเรื่อง
เลขรับ ๑๓๕๖
วันที่ ๑๓.๕๙
เวลา ๑๓.๕๙
ส่ง พรหม
สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๑๕ / ๒๕๕๙
วันที่ ๕ เม.ย. ๕๙
เวลา ๑๓.๕๙ น.
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (D/T/M/TT092) (ระวิพนธ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติด้านต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจในการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ภัยคุกคาม” หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้าง ต่อความมั่นคงแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภา

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด

ให้เลขาธิการเป็นสมาชิกและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภา สภาอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้ที่ได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

มาตรา ๗ สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคงหรือประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

- (๓) พิจารณากำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ
- (๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- (๕) ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ
- (๖) กำกับและติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมสภาโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในด้านนั้น

คณะที่ปรึกษาดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านที่ได้รับการแต่งตั้ง เพื่อเสนอความเห็นต่อสภาหรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภามอบหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

มาตรา ๑๑ สภาจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติงานของผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

มาตรา ๑๒ ให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๐ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

ความมั่นคงแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภา

ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชนด้วย

การประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

(๓) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ

(๔) การรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๕ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานหรือโครงการดังกล่าวต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดงบประมาณ นำความเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาด้วย

แผนงานหรือโครงการใดจะถือเป็นแผนงานหรือโครงการเรื่องสำคัญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๑๖ เพื่อสนับสนุน อำนาจการ หรือประสานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าการดำเนินงานใดของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอความเห็นต่อสภาเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

ส่วนที่ ๒

การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ในกรณีที่มีสถานการณ์ซึ่งมีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สำนักงานแจ้งเตือนสถานการณ์ดังกล่าวพร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และให้สำนักงานรายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อสภา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ หรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรียังไม่พิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สภาเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่ จำเป็นและเหมาะสม จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

เมื่อการใช้อำนาจของสภาสิ้นสุดลงตามวรรคสองแล้ว ให้สภารายงานผลการดำเนินการ ให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศให้สถานการณ์ใดเป็นสถานการณ์ อันเป็นภัยคุกคามและการยกเลิกการประกาศ รวมทั้งการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการพิจารณาเรื่องใด เป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภา ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่อง สำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

หมวด ๓

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของสภา และศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวกับงานของสภา

(๒) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติตามเป้าหมาย และแนวทางที่สภากำหนดเพื่อเสนอต่อสภา

(๓) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๔) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความเห็น ตลอดจนอำนวยความสะดวกและประสาน การปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ พิสูจน์ทราบ และคาดการณ์ภัยคุกคาม และการประเมินกำลังอำนาจของชาติ

(๖) ประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศในกิจการด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อม และด้านวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง

(๗) ศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นหรือตามที่สภา นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๓ บรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจในการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ วันใช้บังคับของกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ บทนิยาม

กำหนดบทนิยามที่สำคัญ เช่น “ความมั่นคงแห่งชาติ” “นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ” และ “ภัยคุกคาม” เพื่อกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ และกิจการที่จะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ สภาความมั่นคงแห่งชาติ

(๑) กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีสมาชิกโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภา รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานสภา รัฐมนตรีและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจำนวน ๘ คน โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นสมาชิกและเลขานุการ นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ สภาอาจมีมติ

ให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคง ในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๖)

(๒) กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่สำคัญในการจัดทำ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการเป็นที่ปรึกษาในกิจการด้าน ความมั่นคงให้แก่คณะรัฐมนตรี หรือการจัดทำยุทธศาสตร์และแผน การกำหนดแนวทางหรือ มาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการประเมินและวิเคราะห์ สถานการณ์ในภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับภัยคุกคาม รวมทั้งหน้าที่ในการกำกับและติดตาม การดำเนินกิจการด้านความมั่นคงแห่งชาติในภาพรวมของประเทศ ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจง หรือมีอำนาจในการ แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน หรือจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมายด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๘ ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๑)

(๓) กำหนดให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้ง ตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด สำหรับที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๐ ให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(๑) กำหนดขั้นตอน กระบวนการจัดทำ และการมีผลใช้บังคับของนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยกำหนดให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็น ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและของประชาชน รวมทั้งการประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบาย และแผนดังกล่าวต้องทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๑๓)

(๒) กำหนดสาระหรือกรอบในการจัดทำและเนื้อหาที่ต้องกำหนดไว้ในนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สอดคล้องต้องกัน และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษา ความมั่นคงแห่งชาติในเรื่อง การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การปกป้องและรักษาผลประโยชน์ แห่งชาติ การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ และการรักษา ความมั่นคงระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๓) กำหนดสภาพบังคับของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ โดยให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนด ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบาย

และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนระดับชาติดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๕)

(๔) กำหนดกลไกในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๖)

(๕) กำหนดกลไกการทำหน้าที่กำกับติดตามการดำเนินงานด้านความมั่นคงของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกลไกการแก้ไขปัญหากรณีไม่สามารถดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๕ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

(๑) กำหนดกลไกการรักษาความมั่นคงแห่งชาติตั้งแต่ในยามปกติ โดยให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ในกรณีที่มีสถานการณ์ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยคุกคาม สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจะมีหน้าที่แจ้งเตือนสถานการณ์ดังกล่าวพร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการป้องกันหรือเตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๘)

(๒) กำหนดกลไกการดำเนินการกรณีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคาม โดยให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม พร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติหรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการป้องกัน แก้ไข ระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว โดยในกรณีที่จำเป็นหากนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรียังมีได้พิจารณาอนุมัติหรือสั่งการใด ๆ ได้กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการดังกล่าวไปได้เท่าที่จำเป็น และเหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศให้สถานการณ์ใดเป็นสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการยกเลิกประกาศ รวมทั้งการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามนั้น จะต้องเป็นไปตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๙)

(๓) กำหนดกลไกการปฏิบัติหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติในฐานะที่ปรึกษาด้านความมั่นคงของรัฐบาล โดยให้สภาความมั่นคงแห่งชาติสามารถให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติได้ ทั้งกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือกรณีสภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นสมควรเสนอความเห็นเอง (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และอำนาจหน้าที่อื่นให้ครอบคลุมกิจการที่จำเป็นสำหรับงานด้านความมั่นคงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗ บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้คำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับต่อไป และรับรองให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)